

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

pe un an . . . . . 400 lei. 40 bani.
pe 6 luni . . . . . 250 lei. 25 bani.
pe 3 luni . . . . . 125 lei. 12 bani.
Abonamentele se fac la „Tipografia” N. Meltzer, Sibiu

Foaie politică.

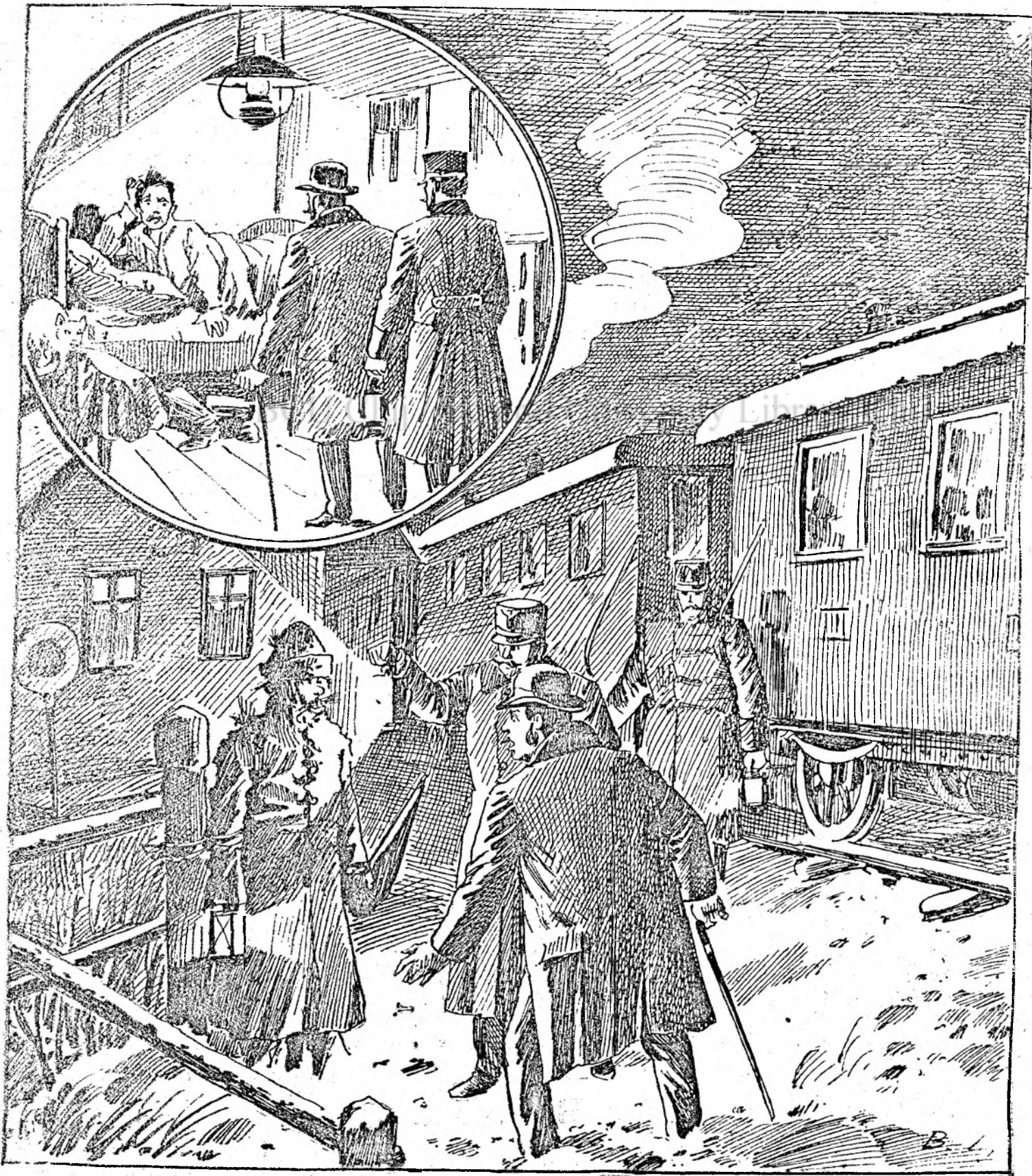
Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

se primesc la biroul administrației, (sta.
Măcelarilor nr. 12).
Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani
a treia-oră 10 bani.

Șmecheria unui cantonier.

— Cuihă în loc de om. —

Un cantonier sau boacter de pe linia ferată dintre Nyiregyhaza și Kisvarda, din Ungaria, a aflat un mijloc ciudat de-a nu sta în frig, la post, când treceau noaptea trenurile pe acolo. Și-a câștigat de undeva o păpușă mare de lemn, de statura unui om, a îmbrăcat-o în un surtuc (roc), i-a pus în cap o pălărie și în mână o lampă aprinsă și a înfipt-o

lângă bocteria. Trenurile treceau noaptea pe lângă păpușă, căci mașiniștii n'au băgat de seamă înșelăciunea, gândind că e om cu lampa în mână. În vremea aceasta cantonierul dormea somnul dreptilor în odaia boacteriei bine încălzită.

Săptămâna trecută însă a pățit-o. În un tren, ce trecea pe acolo să aia inginerul călei

ferate. Acestuia îi păru șoadă figura țapănă cu lampa, oprî trenul și să descoperi șmecheria.

Chipul nostru ne arată aceasta șoadă întâmplare și sus să vede, cum găsec pe cantonierul în pat, pe când slujba i-o făcea păpușă.

Boacterul a fost numai decât dat afară din slujbă.

Facem luători aminte pe onor. abonați, cari nu și-au plătit încă abonamentul pe anul 1909, că acesta este cel din urmă număr ce-l mai primesc.

Ii rugăm deci a-și renoua în curând abonamentul, ca să nu fim siliți a le întrerupe trimiterea foaiei.

Totodată rugăm pe iubii noștri ceitori a recomanda „Foaia Poporului” spre citire și abonare în cercul prietenilor și cunoscuților.

Proiectele de dare.

După serbările Crăciunului cel mai însemnat lucru, ce s'a discutat în dietă, este reforma dărilor sau nouele proiecte de lege despre dare. Proiecte (planuri) sunt cu totul 8, în cari să stătorește cum să fie în viitor dările, cum să se arunce și încaseze etc.

Discuția s'a făcut până acum în general, preste tot asupra proiectelor și Sâmbătă s'a sfârșit, primindu-să în general proiectele. Acum urmează dezbaterile în special, adică să ia pe rând fiecare proiect, să discutăm și să primim sau să schimbăm etc.

Legile noastre de dare sunt vechi și era lipsă de-o schimbare a lor. De mult să adunăm date spre acest scop, la minister, și acum Wekerle, ca ministru de finanțe, a aflat că e timpul să facă nouele proiecte, pe cari le-a și prezentat în dietă.

Wekerle și ciracii lui zic, că nouele proiecte ușurează poporul în privința dărilor și așa sunt bune. Aceasta afirmare însă nu e adevărată, despre ce ne putem încredința în dată ce examinăm mai de aproape proiectele.

Ca popor plugar, care ne avem moșoarele noastre, mai întâi ne interesează darea de pământ. Apoi din proiecte aflăm, că tocmai darea de pământ nu e plănită cu dreptate. Anume moșiile mari nu sunt împovărate cu dare în măsura, în care sunt moșierii mici. Iată câteva pilde în privința aceasta:

În comitatul Bacsbodrog din Ungaria proprietatea contelui Chotec de 40,000 iugăre pământ de prima calitate plătește 96,000 coroane dare de pământ, sau de iugăr 2 cor. 40 bani, în același comitet micii proprietari țărani plătesc de iugăr câte 12 cor. dare. În comitatul Torontal, moșiile contelui Wenkheim, cari fac 90,000 iugăre plătesc dare de pământ 260,000 cor. va să zică de iugăr 2 cor. 80 bani. Familia Eszterházi are 442,000 iugăre, plătește dare de pământ 644,000 cor., așadar de iugăr 1 cor. 40 bani. În toate aceste ținuturi micii proprietari plătesc de iugăr 8—12 cor. Și întocmai așa este aceasta și în celelalte părți ale țării. Adică, ca cât e mai mare o moșie, cu atât e mai mică darea, pe când ar trebui să fie tocmai întors, căci o moșie mare mai ușor s'aportă greutățile, ca micul moșier.

Și aceasta măsură o aflăm și pe terenul industrial. Marile întreprinderi industriale, fabricile și băncile mari, plătesc în măsură mai mică dare, ca micii industriași, ca mălestrii. Întocmai ca la moșii.

Este aceasta dreptate? Sunt potrivite cu vremile noastre democratice, astfel de măsuri față de popor, față de marele număr de cetățeni, cari cu umezele lor susțin patria?

După felul de gândire al guvernului de acum, da, căci acest guvern sprijinește tot ce e grosesc, nemeșesc, domnesc, față de marea masă a săracimii.

Toate aceste și alte scăderi ale proiectelor vor fi scoase la iveală de deputații noștri și de alți împotriviți, la dezbaterile speciale (deosebite), pe care vom urmări o și noi în foaie, număr de număr, căci dările interesează de aproape pe toți cetățenii patriei.

Sibiu, 5 Ianuarie n.

Sfătuirea deputaților noștri.

Deputații noștri dietali au avut Luni o sfătuire în Budapesta. Sfătuirea a ținut dela 2 ore d. a. până la 8 ore seara și a fost condusă de președintele clubului, dl Dr. Teodor Mihali. Au fost de față cei mai mulți din deputați.

S'a discutat cu temei mai întâi situația (starea) politică dela noi și s'a constatat, că e foarte îngrijitoare. Cauza este, că partidele însoțite (coalitia) n'au împlinit îndatoririle ce le-a luat asupra sa, astfel trebile statului de pus la cale s'au îngrămadit și coalitia dela putere, după cum e alcătuită, nici nu le va putea îndeplini.

S'au discutat apoi afacerile, ce sunt la ordine. Pentru proiectele de dare s'au numit vorbitorii, cari au să-și ridice glasul în dietă, arătând scăderile proiectelor.

S'a dezbătut apoi proiectul despre congrua (plata) preoților și s'a constatat, că e foarte păgubitor pentru bisericile noastre și e în împotrivire cu legile fundamentale ale statului. De aceea ele vor fi luate la răspăr și combătute cu toată puterea din partea deputaților noștri.

O desmințire. »Țara Noastră« a fost informată, că ministrul Apponyi ar fi dat un ordin secret, prin care să se împedecă și zădărnicească cursurile pentru neștiutorii de carte, ce sunt puse la cale din partea noastră.

Era prea mult aceasta, să ne împedecă și în înaintarea culturală și nici nu putea fi un blagișor mai mare înaintea Europei pentru guvernul »liberal« al Ungariei.

De aceea foile oficiale s'au și grăbit a desminți aceasta știre, zicând că guvernul nu a luat nici o măsură de felul amintit.

Vom vedea!

Unirea principatelor. Acum Sâmbătă, în 24 Ian. c. v. s'au împlinit 50 de ani dela proclamarea unirii Munteniei și Moldovei în România de azi. În București și pretutindeni s'au aranjat serbări frumoase în amintirea acestei zile. Amănunte vom da în nrul viitor.

Din Bucovina.

Să știe, că în capitala țării lui Stefan-cel-mare, în capitala Bucovinei, Cernăuți, este o unversitate (școală înaltă), unde să învață dreptul (iura), filosofia (profesura) și teologia. Limba de propunere la drept și filosofie e cea nemțească, numai limba și literatura română să predă românește. La teologie pentru Români, să prelege tot românește.

Românii Bucovineni, cari sunt un factor însemnat în țara lor, și în deosebi studenții români, au cerut de vre-o 10 ani, în repșițe

rânduri, să se deschidă și o catedră pentru istoria română, pentru trecutul neamului nostru, care să fie predată românește.

Guvernele și alți chemați pentru a face treaba aceasta, au tot trăgănat lucrul de azi pe mâine.

Acum studenții români dela unversitate, văzând aceasta, au luat de nou lucrul amână, s'au întrunit în 28 Ian. c. și au cerut, au pretins cu glas aspru împlinirea dreptei lor dorințe, demonstrând în favorul ei.

Iată cum s'au petrecut lucrurile:

Primăvara trecută, în 5 Aprilie 1908 st. n., a avut loc o adunare mare a tuturor studenților români într'o sală a unversității la care s'a ridicat această cerere veche din nou, în mod pașnic și solemn. Atunci au aflat toți, adică rectorul, profesorii și alții că studențimea românească s'a purtat cât să poate de frumos. Dar folosul a fost că memorandumul studențimii a fost îngropat ca și multe alte memorande pașnice. A rămas totul la atâta, că ministrul de instrucție a spus că »cererea românilor de a să înființa o catedră de istorie românească pe lângă unversitatea din Cernăuți e îndreptățită«. Și atâta tot.

Studențimea a așteptat în zadar acest răspuns. Afacerea era îngropată. Joi în 15 Ian. a. c. s'au întrunit studențimea într'o sală a palatului național pentru a lua o hotărâre cu privire la afacerea acestei catedre. O mică parte din studențime a crezut, că ar fi bine să se demonstreze iarăși în mod pașnic, dar și-au ridicat glasul alții, cari au propus să se puie odată rectorului în-trebarea hotărâtă, ori de se va face ceva în chestia aceasta sau ba?

Această propunere s'a primit cu mare entuziasm și studențimea a pornit pela orele 11 dim. spre unversitate.

Rectorul s'a speriat, când a văzut studențimea adunată în coridoare și s'a grăbit să declare că afacerea nu depinde de el, ci e — ca să se poată procedea apoi altfel — treaba facultății de filozofie.

Cei patru delegați aleși dintre studenți au intrat apoi la decanul facultății filozofice, unde au stat aproape un ceas, parlamentând cu acesta. Decanul a declarat că se va face tot posibilul ca să înființeze catedra pentru istoria română, dar limba de predare va trebui să fie cea germană, căci dacă ar fi cea română, dupăcum o cere studențimea, atunci s'ar știrbi caracterul german al unversității și aceasta nu se poate admite.

Studențimea care aștepta cu nerăbdare rezultatul a izbucnit, când i s'au comunicat acestea, în strigăte de »pereat« »să piară!« »pfui!« și șuierături. Tumultul a durat vr'o câteva minute. Apoi a coborât studențimea scările cântând »Deșteaptă-te Române« și strigând »să trăiască Iorga«.

În drum, înaintea unversității s'a oprit și a dat din nou expresie indignării sale fără margini, prin șuierături și strigăte de »pereat«. Apoi s'a pornit, în gremiu, prin oraș cântând »Deșteaptă-te române« și »Pe-al nostru steag e scris unire«. A trecut prin strada unversității, piața principală, strada domnească, strada catedralei, pe lângă palatul guvernului, apoi s'a îndreptat spre mahalaua românească Roșă, unde

În aceeași zi să făcea alegerea a doi deputați pentru consiliul comunal.

În acest drum s'a oprit înaintea casei deputatului renegat Wassilko, arătând prin șuierături, indignarea inimelor românești față de activitatea românofagă a acestui deputat renegat și apoi înaintea palatului guvernului, unde au cântat »Deșteaptă te române«.

Această demonstrație a făcut mare senzație (mirare) în oraș, unde studențimea românească trecea de cel mai pașnic element.

Studențimea e hotărâtă să nu lase afacerea așa, ci va căuta în toate chipurile să cucerească o catedră de istorie română, predată în limba română.

Bravă tinerime! Dumnezeu să-i ajute!

O serbare la Curtea română.

— Botezul princesei Ileana. —

Joi săptămâna trecută s'a săvârșit botezul celei mai tinere odrasle a familiei regale române, a princesei Ileana, la palatul regal din București.

Iată cum s'a petrecut aceasta serbare a curții regale române:

Ceremonia botezului era hotărâtă pe oarele 4 și $\frac{1}{4}$ la Palatul regal. Cu o oră înainte au sosit Principele Ferdinand, Principele Carol și Princesele Elisabeta și Maria, cari au adus și pe mica princesă Ileana.

La oarele 4 și jumătate rând pe rând a început să sosească la Palatul regal, în sala tronului, d. Ionel Brătianu, ministrul prezident cu toți ministrii, membrii corpului diplomatic și atașaii militari, foști miniștri, d-nii președinți și vicepreședinți ai Corpurilor Legiuitoare, d. primpreședinte al curții de casație și d. primpreședinte al curții de apel; primarul Capitalei, prefectul județului, cel al Capitalei, administratorul Casei bisericești, ofițerii generali din garnizoane și alte persoane oficiale.

Numeroase doamne din societatea înaltă erau de asemenea de față, între cari, princesesa S-hönburg, doamnele El. Catargi, Ec. G. Canacozino, D. Ghica, generala Manu, E. Ferech de,

Zoe Câmpianu, Maria Blaremburg, N. Filipescu, T. Ionescu etc.

La oarele 5 fără un sfert și-a făcut intrarea în sala Tronului M. Regele și Regina, Principele Ferdinand, Principele Carol, Princesesa Elisabeta și mica princesă Maria, înconjuși de întregă curte regală și princiară, precum și ducele de Teck, reprezentantul Regelui Angliei și trimișii Reginei Spaniei. Imediat au început rugăciunile pentru ceremonia botezului de către I. P. S. S. Mitropolitul primat Iosif Gheorghian, înconjurat de P. S. S. Arhiepiscopul Nfon Ploesteanu, S. S. Arhimandritul Nfon, starețul mănăstirii Sinaia și întregul cler metropolitan.

Mica Princesă era ținută în brațe de soru sa, Princesesa Elisabeta, care e una din nașele Princesei Ileana, având deoparte și de alta pe trimișii M. S. Reginei Spaniei și Regelui Angliei, deasemenea nașii micii princesese. S. S. Arhimandritul Nfon, starețul mănăstirii Sinaia, a scufundat de trei ori în cristelnița cu apă pe princesesa Ileana, după care I. P. S. S. Mitropolitul Primat a uns-o cu sfântul mir. În tot timpul rugăciunilor corul metropoliei a dat răspunsurile.

Taina botezului fiind sfârșită, M. S. Regina a luat în brațe pe princesesa Ileana și a arătat-o celor de față. Mica princesă e un copilăș de toată drăgălășenia și plină de sănătate. După aceea invitaților li-s'a servit un bogat dejun. La oarele 6 persoanele de față au părăsit palatul, iar mica princesă a fost dusă cu automobilul la palatul Cotroceni.

În tot timpul, cât s'a petrecut botezul, o mare mulțime stătea în preajma palatului regal, admirând oaspeții sosiți, îndeosebi pe trimișii streini, cari au înlocuit pe regele Angliei și regina Spaniei, ca nași.

Actul sau cartea de botez a princesei Ileana s'a scris pe pergament și e de următorul cuprins:

»Subsemnatul Arhiepiscop și Mitropolit al Ungro-Vlahiei și Primat al României și președinte al Sfântului Sinod al Sfintei Biserici Autocefale Române, adevăresc prin acest certificat că am săvârșit în Palatul Regal din Bu-

curești botezul Princesei Ileana, fiica A. S. R. Principele Ferdinand Moștenitor al României și A. S. R. Princesei Maria a României, născută Princesă a Mării Britanii și Irlandei, Ducesă de Saxa, după ce s'au îndeplinit formalitățile cerute de legile civile, precum rezultă din actul de naștere din 23 Decembrie 1908, și că a primit în botez numele de Ileana, fiind naș M. S. Eduard al VII Rege al Regatului Unit al Mării Britanii și Irlandei, împărat al Indiilor, reprezentat la botez prin A. S. S. Ducele de Teck; M. S. Regina Victoria a Spaniei, reprezentată la botez prin Don Julio de Arellano, Arospeide, marchiz de Casa Arellano, Ambasador al Majestății Sale Regelui Spaniei; A. S. I. Marea Ducesă Maria Pavlovna a Rusiei; A. S. I. și R. Marea Ducesă Maria de Saxa Coburg și Gotha; A. S. R. Principele Albert al Belgiei; A. S. I. Marele Duce Boris Vladimirovici și A. S. R. Princesesa Elisabeta a României.

Drept care am dat acest certificat sub înșăși a mea semnătură și l'am întărit cu sigilul sfintei Mitropolii a Ungro-Vlahiei, astăzi în 15 Ianuarie anul 1909.

Petrecerea din Șura-mare.

Duminecă după sf. Botez, s'a dat în Șura-mare o producție și petrecere, care a reușit preste așteptare.

Producțiunea s'a ținut în sala mare a societății sășăști din loc, care a fost tixită de public, mai mult din loc, între cari o mulțime de sași, în frunte cu preotul, notarii și corpul învățătoresc al lor. Oaspeți din jur, foarte puțini. Cauza?... frigul mare, sau nepăsarea noastră, față de astfel de lucruri?... Hai să zicem, că frigul a fost vina!

Cele 9 puncte din program au fost executate bine; mai mult a plăcut însă dialogul: bărbatul și murea, tinerețe nebunețe, țiganul la târg și o șezătoare la țară, care a fost jucată de nește drăgălașe fetițe.

Ștudentul Milea și pedagogul Turculeț au declamat bine, cel dintâiu: »N'ai mânca ceva«, de Speranță; al doilea »Țiganul la vânat«.

În ce privește corul, compus din câțiva tineri studenți și conduși de inv. Oriș: s'a achitat pe deplin. Ar fi fost bine să fie mai puternic și compus și din țărani, plane că unii tineri și tinere au dat dovadă că sunt buni cântăreți.

FOITA.

Corabia formecată.

(Urmare).

Când simții funia noduroasă în mâni, nici o dată din toate baerile grumazului, dar de giaba. Vocea mea să topi în depărtările mării, căci pe bordul corăbii nimeni nu să arăta. Atunci, apuc eu înainte ca mai tânăr și moșneagul după mine, și încet încet, ne cățărăm pe funie, și în curând iatăne sus. Dar... ce urgie! Ce priveliște să arată ochilor mei! Când mi-aduc aminte, începe să-mi svâcnească inima, ca atunci când m'am urcat pe coverta corăbiei. Ascultați: jos, o baltă de sânge, douăzeci sau treizeci de trupuri moarte în haine turcești, erau întinse pe podea, de catargul (stâlpul corăbiei) de mijloc sta ținut un om, îmbrăcat în haine scumpe, cu sabia în mână, a cărui față era moartă și schimonosită, și prin fruntea căruia străbătea un

cui mare care-l tântuia de catarg. El era mort. De frică, mi să împleticeau picioarele, nu îndrăzneau să resflu. În urmă, sosi și bătrânul. Rămase ca trăznit la vederea priveliștei, căci nu era o tresărire de viață, ci moarte rece și apăsătoare. După ce înălțărăm câte-va rugăciuni către Dumnezeu, ne-am adunat curagiul ce ne mai rămase, și pășirăm înainte. La fie ce paș, căutam sfios de jur împrejurul nostru să descoperim ceva nou, ceva mai groaznic. Dar totul rămase așa cum era. Cât vedeai cu ochii, nici pic de viață, afară de noi doi și nenumăratele viețuitoare din lumea de sub valurile infuriate. De frică nici o șoaptă n'am grăit, căci căpitanul cel pironit de catarg, și-ar fi putut întoarce spre noi ochii lui încremeniți, sau vre-unul din cei omorâți de și-ar fi ridicat capul, atunci? Muriam d'an picioară.

În sfârșit, ajungem la o scară, care îndruma jos, spre odaile corăbiei. Fără să vrem, ne-am oprit aici, ne-am uitat fricos de jur împrejur că i nici unul din noi, nu îndrăznia să-și spună gândurile.

»O stăpâne«, zise după un răstimp credinciosul meu servitor, »aici s'a petrecut ceva înspăimântător. Dacă și-n încăperile de jos, va fi tot așa, apoi așa vrea mai bine să ne lăsăm în voia valurilor, singuri în luntrea noastră, decât să mai stăm aici, în mijlocul acestor morți«. Și eu cugetam la fel; cu inima în dinți, și cu sufletul în așteptare, ne scoborâm. Liniște adâncă stăpânea în tot cnprinsul chililor și numai pașii noștri răsunau sec pe scară. Indată am ajuns la ușa unei cabine (odaie de corăbie). Imi întinsei urechia pe netezișul ușii, și ascultam; nu să auzea nimic. O deschisei. Odaia era în neorânduială: haine scumpe, arme aurite, tel de fel de vase, stau claie peste grămadă. Nimic în regulă. Pe semne, aici au fost, benchetuind, dacă nu toți oamenii corăbiei, cel puțin căpitanul. Pășim înainte, din odaie în odaie, dintr'o încăpere într'alta; peste tot am găsit depozite minunate de mătasuri, pietre prețioase, zahăr, merinde alese și multe alte. Văzând aceste toate, cât pe-aci să-mi ies din minți de bucurie, căci nimeni nu era în corăbie, credeam

De încheiere s'a jucat foarte frumos, jocurile noastre »călușarul« și »bătuta«, de 9 ficioși unul ca unul. Au fost admirați pentru portul frumos și aplaudați pentru jocul corect executat.

Că venitul material cât a fost de mare, nu o am putut ști; dar că cel moral a fost îmbucurător, o am văzut.

Șura-mare de un timp încoace, prin hărnicia părintelui Opris, a învățătorului Opris și învățătoarei Vasile, spre bucuria noastră, vedem că dă înainte.

Laudă lor și celor ce-i sprijinesc. Jocul s'a continuat în școala românească până în zori de zi. Cei bătrâni și ne jucătorii, între cari mă număr și subscrisul, ne-am tras în o altă sală, unde ne-am petrecut cu cântece și veselie, făcând din noapte, zi...

Dea D-zău ca Șura-mare să devină, după zisa unui oespe, centrul nostru, ear dorința părintelui Opris, de a ridica o sală pentru astfel de producțiuni, să o putem vesti cât mai curând.

„Petrol.“

Congrua preoților.

(Urmare și fine).

Considerând că religionea noastră deși e receptă, statul față de noi nu aplică Art. XX. ex 1848 și în special § 3 al acelei legi, — și prin facerea acestei excepțiuni nemotivate și necuviincioase, față de bis. și poporul nostru sărac a contribuit și contribuie cu neîncredere, presupunere basată de parțialitate și mărirea miseriei în care suntem prin absoluta necapacitate a poporului extrem de sărac și îngreunat cu sumedenii de contribuții grele, — la solvirea dărilor de cult, întru acoperirea multelor, și neapăratelor trebuințe zilnice spre susținerea bis. ritului etc.

Considerând că statul ajută toate fondurile de pensie a funcționarilor de orice categorie, permanent, cu sume foarte însemnate, așa că respectivii funcționari la caz de neputință primesc pensii corăspunzătoare, din cari pot trăi împreună cu familia, iar în caz de moarte femeia și orfanii să pot susținea din pensie ce-o primesc, — numai noi preoții gr.-or. suntem lăsați în mâna sorții, nesjutorați de celce e datoriu să

eu, și toate aceste vor fi ale mele; însă Ibrahim, servitorul meu, îmi atrase luarea aminte, că suntem încă foarte departe de țarm, și că nu vom putea singuri s'ajungem până acolo, fără ajutorul mai multor oameni.

Deocamdată ne desfășurăm în belșugul de mâncări și băuturi ce ne căzuse în mână, așa pe neașteptate, și după aceea, ne suirăm iarș pe puntea corăbiei. Dar din nou ne cuprinse frica, în fața trupurilor fără viață. Ce era de făcut? Trebuia pentru liniștea noastră, să ne scăpăm de aceste sperieciuni. »Să le aruncăm în mare« zice Ibrahim. »In mare« zic și eu, și ne apucăm de lucru. Dar credeți c'am putut? căci nu eră chip să-i urnești din loc. Trebuia să desprindem scândurile, și fără multă vorbă, începem. întâi cu căpitănelul. Dar unde eră chip să-l descopim de câtag? ... Dar nici sabia măcar nu puteam să i-o zmcuncim din mână. Descurajarea ne cuprinse. Ziua întregă stam îngândurați, blestemându-ne soarta. În curând înopță. Lăsați pe Ibrahim să se culce, iară eu rămăsei singur pe covertă să veghez toată noaptea și să născocesc chip de scăpare.

(Va urma.)

ne ajute — de stat — și deși avem fonduri de aceasta categorie, acelea din cauza miseriei în care orbecăm, și din lipsa de isvoară spre augmentare, așa sunt de mici că pe departe a fi în stare a satisface dorinții corăsp. și așa adevseori suntem expuși rușinei de a vedea pe preotul neputincios și necapace de serviciu în neagra miserie, iar după moartea lui familia orbecând pe străzi acugi cerșind.

În urma acestora rog On. conferență a lua următoarele concluse:

Conferința preoțească decide a să trimită urgent o adresă tuturor conferințelor preoțești, presei române din patrie și încât e cu puțință tuturor preoților gr.-or. români din țară, ca preoțimea să dezbate cauza expusă urgent, în conferințele preoțești ce le vor ținea. Presa română e rugată, ca fiind cauza foarte importantă atât pentru preoțime în special, cât și pentru națiune în genere, să deschidă coloanele ei, dând frâu liber tuturor părerilor, ca astfel să se afle calea cea mai bună și modul cel mai prielnic de purcedere. După ce cauza s'a discutat în destul, să se convoace o conferență generală preoțească (congres) a preoților români gr.-or. din întreaga țară, în un oraș potrivit, sub conducerea și supraveghierea Arhiepiscopilor noștri și din aceea conferință, care va avea să discute obiectele expuse, să va redacta un memorandum adresat Maj. Sale și guvernului țării în cauză, care memorandum îl va prezenta destinațiunii pe calea forurilor noastre superioare bis. o deputațiune aleasă de conferență.

Acel memorandum să cuprindă următoarele cereri:

1. Ridicarea fără amânare a salariului fix, sau întregirii salariului dela stat la suma minimală de 2400 cor., anual, pentru toți preoții ce au calificatiunea legală prescriasă în timpul când au fost primiți, și au absolvat vre-un seminar din patrie.

2. Să se eșecute Art. XX. ex. 1848 și în spețial §. 3 al acelei legi nu numai față de bisericile și religiunile ce au fonduri și averi de sute de milioane, capace de ași acoperi trebuințele culturale, și fără de ajutorul cuiva, ci și față de biserica noastră săracă și rețeptă, în proporția numerică și în care să eșecute și față de acelea biserici bogate.

3. Să se dea din visteria statului un ajutoriu permanent de cel puțin 500,000 cor., anual, în scopul creierii unui fond general de pensie (ca d. e. cel regnicolar inv.) pentru toți preoții români gr. ort. din patrie, sau a să augmenta fondurile esistente cu aceia sumă. Dacă însă numitul ajutoriu nu va putea fi permanent, el să se dea atâta timp numai, până când fondul, resp., fondurile esistente, vor crește ca din interese și cotele intrate dela preoți, să se poată acoperi cinstit toate trebuințele, pensiunile preoților, văduvelor, și orfanilor lor.

Fondul respective fondurile să stea sub manipulația, controla și supravegherea forurilor noastre superioare bis., conform autonomiei, constituției, și legilor noastre bis., esistente; totodată să se declare că statul în schimbul ridicării salariului, și a eșecutării Art. XX. ex

1848 nu are voia și dreptul, a să amesteca în sfera de activitate autonomă a bis. noastre, căci ceia-ce cerem statul e datoriu a ne da, fără restrângeri și condiții, recunoscând acest drept diferiții bărbați de stat ca Eö.vö, Déak etc. ba în timpul din urmă chiar și Wlassias în motivarea proiectului său acum legea de întregire, zice: Guvernul nu dorește a atinge sfera de drept autonom a comunelor bis.. »Guvernul nu să mestecă în cercul de activitate autonom a confesiunilor«. »Statul nu să mestecă și îngerează în lucrurile ce cad în competența bis.«

Zam la 9/22 Noemvrie 1908.

Traian V. Motora paroch.

Subscrisa comisiune aleasă de conferința preoțească rom. gr. ort. a tr. Iliă ținută la 9/22 Noemvrie 1908, în comuna Zam, în scopul eșecutării propunerilor de sus, constatăm că pe baza motivelor espuse aci, conferința a primit în întregime, unanim și cu însufleșire, propunerile de mai sus ale părintelui Traian V. Motora din Vorța luându-le drept conclus.

Vorța la 16/29 Decemvrie 1908.

Traian V. Motora

par. propunător și m. în comisie.

Ioan Laslo

paroh mem. în comisie.

Octavian Albant

paroh, membru în comisie.

Ajutoare pentru școlarii săraci în Brad.

— O declarație. —

La cele publicate cu acest titlu în nrul trecut, dl Dr. Pavel Opris ne trimite declarația ce o dăm mai jos. Fiindcă dl Opris folosește în declarația sa termenul de »calomnie«, observăm, că corespondența amintită nu e de cuprins calomniator, căci dacă ar fi cuprins celomnie, n'am fi admis-o în coloanele »Foil Poporului«. Altcum corespondentul nostru are cuvântul.

Declarația este următoarea:

On. Redacțiune!

În »Foaia Poporului« în Nr. 3/909 pag. 3 sub titlul: »Ajutoare pentru școlarii etc.« publică »Dreptatea« lucruri contrare cu adevărul. Dați-mi voie să declar:

a) adunarea de daruri pentru a îmbrăca școlarii săraci din Brad s'a făcut conform conclusului comitetului parochial;

b) procurarea articilor de lipșă, anumirea școlarii, cari să fie împărțaiți s'a făcut în conțelegere cu învățătorii dela școalele noastre;

c) distribuirea s'a făcut la sf. Andrei în prezența unui public număror prin învățători, epitropi și membrii ai comitetului parochial;

d) din banii, cari au prisosit ori au incură cu ocaziunea serbărei s'a cumpărat tot pentru școlarii lipsiți, despre ce s'a raportat și s'a dat samă în publicitate.

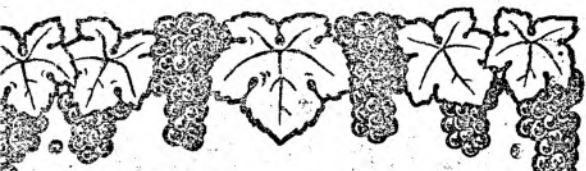
Bănuirea, calomnia, că subscrisul aș fi avut în vedere:

a) aservirea poporului și asigurarea votului poporenilor;

b) că aș fi favorizat pe cei mai ghiaburi, sunt păreri contrare adevărului, calomni, pentru cari autorul să dea samă înaintea oamenilor și a lui D-zeu!

Primiți asigurarea stimei deosebite Sibiu, 18/31 Ian. 1909.

Dr. Pavel Opris,
presid. comit. par. din Brad

Oltoaie de viță de vie

in sortare recunoscută în țara întreagă de conștiențioasă,

Vițe americane de baze

desvoltate deplin și crescute în teren deluros,

Vițe nobile europene,

scutite de grindină și peronospora, în cele mai bune soiuri de vin și vin de desert, din cultura proprie de vițe, vrednică de văzut

Padureși de acății și gledicia

furnisează cu prețuri moderate

prima școală ardeleană de viță de vie a lui

Mihail Ambrosi

în Mediaș (Medgyes).

253 9 -

„Amicul viierului

carte edată de firma de mai sus, care cuprinde sfaturi speciale prețioase, la cerere pe o cartă postală, să trimită ori și cui gratis și franco.

Boltă de esarândat.

Subscrisul vreau să dau în arândă boltă, ce o țin și eu în arândă în Borgo-Prund, proprietatea Hotelului comunal, pe timpul, cât țin arândă, adică pe 2 ani și jumătate. Boltă să aflu în piață, în locul cel mai de frunte și are mare învârtire. Informații de preț etc. dau ori și cui.

Dumitru Stanciu

comerciant în Borgo-Prund.

22 2-3

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etajul I.

Deposit de confecționare de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneză și pariziene. 21 17-

Ludovic Terencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, strada Cizăriei nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de toamnă în mare asortiment

noatățiile

scuite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente precum: Sacke, Jaquette, și haine de salen, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noatățiile de stoffe pentru pardiumuri și „Raglan“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Ampla reverențelor confecționate în atelierul meu îți permit a strage deosebita atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți

în cazuri de urgență confecționează un rind complet de haine în timp de 24 ora. 17 45 -

Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

MOBILE

folosite, cu bucată cum și aranjamente complete de odăi

cumpără la permutări, transferări și alte ocazii și vinde de aceste cu prețuri convenabile

MARTIN LANG, măestru măsar

SIBIU, Kälbergasse Nr. 2 și 6.

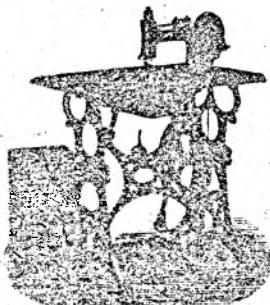
Toate lucrările pentru zidiri, cum și reparaturile să preiau în atelierul meu, în casa proprie Kälbergasse Nr. 6 cum și în localul de boltă Kälbergasse Nr. 2 și să eșecută prompt și solid. 154 8-12

Gustav Dürr

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,

Sibiu, Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul meu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat. 15 47 -

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut

Soldat & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate accreturile mașinilor de cusut de ori-cel precum acc, curele, elciuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-cel sunt eșecutate prompt, ieftin și conștiențios cu garanție. Pentru

Neconșționat

să cetiți acest sfat bun!

Vestea bună merge departe. Aceasta să adeverește și la „Fortă-Spiritul sărat“ a cărui veste a cutrierat lumea întreagă și pătruns și la noi. Voim deci a împărtăși și st. nostri cetitori, din cari motive trebuie să ținem stabil în casă acest mijloc escelent și pentru ce este el în general așa iubit.

„Fortă-Spiritul sărat“
ca protector al sănătății!

„Fortă-Spiritul sărat“
ca mijloc pentru îngrijirea corpului!

Fie omul junc ori insurat, are lipsă întotdeauna de un mijloc de casă bun și vrednic de încredere, pe care să-l aibă la îndemână ca ajutor la vreun rău ce-l năpădește repede pe neașteptate. Cu deosebire unde sunt copii, este de lipsă aceasta precauție. Acum să simte unul rău, în celalalt minut să plângă al doilea de durere de cap, al treilea gemă iară de zgârciuri de stomach și așa mai departe. Ce bun este în astfel de cazuri „Fortă-Spiritul sărat“, cetim instrucția de folosire minuțioasă și îndată știm, ce avem să facem. Aproape în fiecare familie este cineva, care suferă de insomnie, nervozitate sau e torturat de podagră, reumă, dureri de șele și de spate, junghuri în coaste etc. un altul iară își simte dispărând puterile, să simte slab, obosit și eshauriat. Cât de des nu să întâmplă leșinuri? Și adeseori omul nu știe ce să facă momentan în asemenea cazuri „Fortă-Spiritul sărat“ e mai prețios decât ori ce alte, fiindcă el întăreștenu numai nervii și muschii, nu numai face pe om mai capabil de lucru, ci face în adevăr servicii neprețuibile și în cazurile dureroase amintite mai sus, dacă să folosește conform instrucției de întrebuințare.

Cunoști Dta pe cineva care-și masează corpul cu „Fortă-Spiritul sărat“? Dacă da, întreabă-l că nu să simte ca nou născut? Chiar și oameni îmbătrâniți simt că li se reîntorc forțele și elasticitatea, dacă își masează regulat corpul cu „Fortă-Spiritul sărat“.

Ai văzut Dta cum să poartă i. ma oamenii slabi? O zgriburire, o tremurare, un înghet e întreg omul! Dacă un astfel de om și-ar freca dimineața peptul și spatele cu „Fortă-Spiritul sărat“ încălzește iarna întreg corpul și vara îl răcorește, ca ghița el depărtează și asudarea. Ce neplăcut este, dacă subțiori, la mâni și la picioare asudă și să face insuportabil prin mirosul urcios de exudat. Prin spălarea cu sirguință a subțiorilor, a mânilor și picioarelor cu „Fortă-Spiritul sărat“ alungămăt sudorile, cât și mirosul.

Și oameni tineri laborioși adeseori să eshauriază lucru ostenicios încordat și după eshauriare urmează adese boală. De aceea e consult, ca fiecină, care lucră mult, dimineața și sara înainte de culcare să-și frece cu „Fortă-Spiritul sărat“ membrele, cum și pieptul, șelele și capul, după care simțim ca și când muschii sar căpăta noue forțe și capacitatea de lucru să manifestă îndoită. Cine face volagiu să-și ia în buzunar o sticlăuță de „Fortă-Spiritul sărat“ și nu să va căi. Cel puțin o sticlăuță de „Fortă-Spiritul sărat“ să fie totdeauna în casă, cu atata e dator fiecare om sănătății sale.

Și mirosul urit al gurii este și mai chinuitor pentru mulți oameni. Acest miros rău e cauzat de putrezirea resturi ori de bucate în găurile dinților. Aceste fac nu numai gura rău mirositoare, ci ajung adeseori și în stomach, unde pot cauza boale. Cine își clătărește gura dimineața și după mâncare cu „Fortă-Spiritul sărat“ amestecat cu apă, încunjură stricarea dinților, nu are dureri de dinți, gura miroasă plăcut, mănucarea încă ne cade mai bine și e scutit și gâtul de imbolnăvire. La copii zădărnici prin aceasta și durerea de gât, umflarea glandulelor și altele. Nu este vanitate, dacă ne îngrijim de păstrarea frumșetii părului și feței, e aceasta chiar o bună calitate. Cine pune în apa sa de spălat și de scaldat regulat veritabil „Fortă-Spiritul sărat“ va a vea pielea feții curată și fină, dacă ne spălăm cu ea capul, impedecăm for marea de mătreasă, părul devine frumos fin și nu cade, fiindcă acest „Fortă-Spiritul sărat“ imped ecăcăderea părului și ne fereste de-a încărungi înainte de vreme.

Veritabilul „Fortă-Spiritul sărat“ să capătă pretotindina în sticle de 30 fl., 40 fl., 1 și 2 Cor., dar să ne ferim de imitații și să luăm numai sticle de acele, pe cari e vizibil figura 229 10-10 de bărbat de mai sus sau să comandăm la singurul fabricant:

„Kosmos“ laborator chemic în Győr,

de unde să expediază 10 sticle mici și 8 sticle mari franco, cu rambursă sau trimițând înainte prețul.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupești sunt atrofați și cari în urma ușurinței din tinerețe și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri bine-voitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva căruii oamenii să și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere măcarurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a destăina aceste năcașuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiencios, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Dr.ului PALOCZ, medic de spital, specialist (Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (stât bărb, bați cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trupești ale bolnavului să curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletești se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda sa proprie de vindecare, chiar și cazurile cele mai negleșite, ranele sifilitice, boalele de țevă, beșică, nervi și șira spinării, începuturile de confuzie a minții, urmările onaniei și, ale sifilisului, erjecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femești. Pentru femei e sală de așteptare separată și cămăra separată. În ceace privește cura, depărțarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răspuns.) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, orie la dorință să retrimite ficăruia. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Visitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. (Dumineca până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta VII, Rákóczi ut. 10. 18 47—

Moară de vânzare.

Moara de berzin din M. halț (M. háltzfa) va Teuș (Tövis) să vinde din mână liberă. Informațiuni da

Ioan F. Negruțiu, jun. inginer în Blaj (Balázsfalva).

18 2—3

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment, Capsici comp., înlocuitor pentru Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțin valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în șutule cu marca de scutire „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40 și Cor. 2— să capată aproape în toate farmaciile. Depozit principal la Iosif Török, farmacist în Budapesta.

**Farmacia lui Dr. Richter la
:: „Lenl de aur“ în Praga. ::**

Șoseaua Elisabeta Nr. 5 nou.

Eспедиție zilnică. 199 19—42

Pentru vinderea rezervelor ofer

Școalele de pomi ale lui Fr. Caspari et Comp

Mediaș (Transilvania)

cu prețuri scăzute toți articli din școala de pomi, anume: pomi cu fructe nobile de tot soiul, agriși și strugurei, smeură, frăgari, tufe de decor, pădureți, plante pentru gard viu, conifere, roze etc.

Listă de prețuri la derință franco.

211 10—16

Pentru tipar raspasab: Hertz Maltzer.

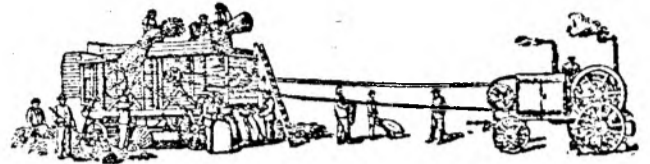
La toți proprietarii, economii, morarii etc.

O forță de lucrare bună, ieftină și sigură ofere locomobilele original „Otto Petrolin“.

Sunt neîncunjurat de lipsă la treerat!

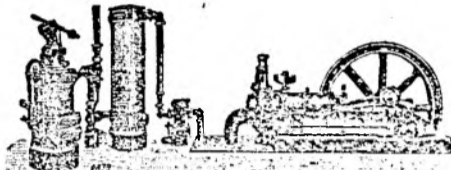
213 8—

Gata imediat pentru lucrare! Nu sunt scânteii! De aceea nu e pericol de foc! Nu să recere mașinist cu esamen! În Transilvania și Ungaria la dorință să pot vedea puse în lucrare locomobile Otto ale noastre.

„Motoarele Otto“ originale în legătură cu întocmirile de Gaz sugativ

după sistemul nostru. Cea mai ieftină forță de lucrare pe lângă întrebuintare de cărbuni, brunii sau cocs de gaz, kauamgit sau cărbuni de lemn, ca material de foc.

Preste 775.000 de forță de cai!

pusă în lucrare de astfel de întocmiri ale producției noastre.

Motoare mânate cu pocură.

Langen & Wolf,
fabrică de motoare
VIENA X. Laxenburgerstr. 53.

Representant general
Andrieu Török
fabrică de mașini, în SIBIU.

Casa de confecțiuni

8 43—

R. GRÜNBERGER

SIBIU, Piața-mare Nr. 3, 4, 5

Bluse: de mătasă, **halaturi** de postav și flanel, **jupeane** în deosăbite colori, **jachete** cu blană, **collere**, mufuri din articli veritabili de blănuri, **paltoane de dame** și **mantale**, cum și **jachete pentru fete** din postav negru și colorat. Mai departe **vestminte** pentru **domni** și **copii**, **rocuri de iarnă**, **rocuri pentru oraș** și **micados**, cu căpșușala veritabilă de blană, **costume pentru copii** și **mantale etc.**, în cel mai mare asortiment și cu prețuri solide fixe.

A fi bolnav

e replecut, dar încă tot nu e o nenorocire, dacă bolnavul, în loc de a face încercări fără rezultat cu ajutorul de băi, masage, fricțiuni și alte asemenea metode de cură, să folosește îndată de acel mijloc radical, care are după cum să știe, capacitatea, a reîncreșta sistemul de nervi, a deștepta inima la o nouă activitate, stomacul și intestinale la mistuire mai puternică, anume mijlocul de-a influența favorabil nervozitatea, neurastenia, reumatismul, durerile de spate și de cap, paralizia și slăbiciunile de tot felul, și acesta e

Electricitatea.

Deci cine să interesează pentru aceasta metodă de cură, acela să ne cerceteze în localul de ordinațiune, unde noi împărtășim cu plăcere ori ce informații și arătăm gratis aparatul nostru. Dacă aceasta nu e posibil, e destul a tăia cuponul dela sfârșit și provăzându-l cu numele deplin și adresa, să ni-să trimită neue, când apoi noi fără amănere vom trimite broșura ilustrată: „Tractat asupra Elektro-Therapiei moderne“, în estensiune de 64 pagini. 5 3—4

ELEKTRO-VITALIZER, Institut med. de ord. BUDAPEST, Károly-körut 2 Mezzanin 55.

Cupon pentru cartea gratis.

La Electro-Vitalizer, Institut medical de ordinațiune, Budapest, IV. Károly-körut 2 Mezzanin 55.

Vă rog ami trimite opul:

„Tractat asupra Electro-Therapiei moderne“ gratis și franco.

Numele .....

Adresa .....

CURCUBEUL.

Multe lucruri minunate se întâmplă în natură! Așa sunt: fulgerul, trăsnetul, luminile polare, curcubeul, stelele căzătoare și altele. Oamenii învățați, cari s'au îndelungit necurmat cu aflarea adevărului, nu s'au lăsat până când nu au tălmăcit asemenea lucruri.

Vorbind despre curcubeu în deosebi, poporul știe că este »un ștergar vârgat peste mare aruncat« și că »bea apă din riu«, ca și cum ar fi un dobitoc înzestrat cu viață. O mai fi având el și alte credințe, dar cum se întâmplă curcubeul, de asta habar n'are.

Când ni se arată curcubeul, vedem că el se aseamănă cu un arc urias, frumos colorat. Capetele lui se pare că ating pământul, rezemându-se pe el, iar bolta arcului se ridică mândră către înălțimile cerului. Priveliștea este încântătoare. Dacă ne uităm cu băgare de seamă, mai vedem că noi stăm între soare și norul din care pică ploaia, în așa chip că soarele, capul nostru și mijlocul cerului din care face parte curcubeul sunt în aceeași linie dreaptă. La curcubeu putem deosebi, din afară înăuntru, următoarele colori: roșu, portocaliu, galben, verde, albastru, civit (indigo) și micșuniu (violet).

Mulți s'au încercat să vadă ce e curcubeul, apropiindu-se de locul unde li se arată. Dar schimbându-și locul lor, curcubeul le fugea din ochi, ceea ce însemnă că el este numai o arătare și că numai într'un anumit chip se putea vedea.

Care este pricina curcubeului?

Înainte de a o spune să facem împreună cu cetitorul acestor rânduri o încercare:

Să zicem că afară este un soare strălucitor, care și aruncă razele sale în toate părțile. Să intrăm în casă și lăsând perdelele să astupăm bine de tot ferestrele, așa ca lumina să nu mai pătrundă înăuntru.

Să dăm drumul în odaie unei fășii de lumină, printr'o gaură, pe care am face-o în înălțimea dela fereastră. Fășia de lumină va pătrunde în odaie și în ea vom zări micile bucățele de praful cari se joacă în aer și pe cari se pare că lumina le pune în mișcare.

Dacă am așeza de-a curmezișul fășiei de lumină un crâmpeiu de geam, (de sticlă) raza nu se va opri din drumul ei cel drept, ci se va duce înainte. O putem opri la oarecare depărtare, punând în calea ei un carton. Vom avea pe aceasta o icoană mică și albă, care are aceeași culoare ca și lumina.

Dacă, în loc de a folosi un crâmpeiu de geam, vom pune în calea luminii o prismă de sticlă, ca aceea dela candelabre, lucrul se va petrece altfel.

Razele luminoase își schimbă drumul, se frâng odată la intrarea în prismă și altădată la ieșire, se împrăștiie mărindu-se și schimbându-și culoarea. Ele lasă pe carton, pus ceva mai departe, o icoană lungărească și colorată deosebit. Culoarea albă ce o avea fășia la început s'a desfacut în 7 colori așezate întotdeauna ca și cele dela curcubeu. Să le luăm însă pe rând și vom avea de sus în jos: roșu, portocaliu, galben, verde, albastru, civit (indigo) și micșuniu (violet).

Această icoană cu șapte colori, în care să desface lumina albă a soarelui, să numește spectru solar. Așa au botezat-o învățații. Cuvintele acestea: spectru solar nu însemnează altceva decât: icoană dată de soare.

Că lumina zilei este formată din 7 colori să poate învedera lesne. N'avem decât să primim pe o oglindă încovoiată înăuntru razele colorate, ieșite din prismă, și vom vedea că ele s'au reunit și că formează iarăși o fășie de lumină albă. Aceasta însemnează că prisma n'a făcut altceva decât să deosebească culoarea albă în colorile din care este formată, și că oglinda a strâns la un loc acele colori, făcând din ele culoarea albă a luminii.

Dacă am face o rotocoală de carton și am lipi pe ea cele 7 colori ale curcubeului, învârtind ca pe o sfârlează (purece) rotocoala, vom forma o singură culoare albă, culoarea luminii.

Să venim acum la curcubeu.

În aer în locul prismei avem picăturile de apă, cari cad din nori ori aburii de apă risipiți în aer.

Razele soarelui trec prin aceste picături de apă și frângându-se să desfac în cele 7 colori cărora le datorăm

curcubeul cel minunat. În curcubeu, colorile au aceeași așezare ca și în spectrul solar, ceea ce însemnează că să petrece același fapt în picăturile de apă ca și în prisma de sticlă.

Alteori să vadă câte două și chiar trei curcubeuri, unul deasupra celuilalt. De obicei în al doilea curcubeu colorile au o rânduială răsturnată față de ale celui dintâiu, adică: roșu, portocaliu, etc., dinăuntru în afară.

Acest al doilea curcubeu să dătoarește aceluiaș raze de soare, cari suferă câte două frângeri (reflexii) în picăturile de apă. Când razele de soare au suferit trei frângeri în picăturile de apă, atunci să formează al treilea curcubeu.

De obicei numai unul din curcubeu, cel mai de jos, este colorat mai tare, pe când celelalte pe cari le vedem mai sus, au colorile mai șterse.

Tălmăcirea pricinii curcubeului să poate face și altfel. Luând o stropitoare și împrăștiind din ea apă în razele soarelui, pe când noi stăm cu spatele la acesta și cu fața către picăturile de apă, vom vedea un curcubeu, căci razele soarelui să restrâng în picăturile de apă și să desfac în cele 7 colori ale luminii.

Colorile cari să vadă uneori în jurul soarelui ori ale lunii sunt datorate aceluiaș pricinii.

Cum să vede, curcubeul este numai o arătare luminoasă ce să întâmplă în sinul aerului. De aceea învățații îl și numesc »meteor luminos«.

Get.

Cuiburi pentru găște.

Economii noștri, cari se îndelungesc cu prăsierea găștelor, adeseori se vaieră și cu tot dreptul, că multe și chiar foarte multe din ouăle încredințate cloștelor (cloceilor) ar fi rămas neclocite sau sterpe, că gășca cutare nu ar fi bonă de prăsilă, că s'ar fi ales cu pui de samă afară pușini, până și numai cu 2—3. Și nici că s'ar putea altcum: ei pun vina când în cărca ouălor, când în a găștelor de prăsilă, când în a »norocului slab«. Ca să auzi pe cineva învinvindu-se pe sine însuși, rar

VESELIA.

— Foia glumeață a »Foi Poporului«. —

Scrisoare

(Socrului meu.)

Mă 'ntrebi, socrule dragă
Cu fata-ți cum o duc?...
— »O duc ca tot bărbatul,
Ce-ajunge sub păpuș!
Din zori și până seara,
De dragi ce ne avem,
Ne săturăm cu lemnul
În cap, pe und' putem.

Alaltăieri la cină,
Așa numai de drag,
Mi-a aruncat în frunte,
Un blid cu lapte cald.
Și eu, stăpânul căsii
Să nu rămân dator,
I-am înturnat sărutul
C'o coadă de topor.

Dar socrule dragă!
Să nu fi supărat...
Și soacrei nu-i mai spune
Nimic ce s'a întâmplat,
Că Veta-i sănătoasă
Și-o duc foarte bine,
O! daiar Domnul gândul
Să fugă dela mine!

S'o vezi ce bine-i umblă
Și cât e de frumoasă!...
De traiul bun de-aicea
E galbenă de grasă!

Mai multe nu ți pot scrie,
Dar zău te rog în grabă,
Ca zestrea ce-ai promis-o
Să mi-o trimiți întregă.

De n'o trimiți în grabă,
Te fac mișel și hoț;
De da, — contribuim și eu
La spese de divorț!....

Petru O. Orlățeanu.

Mărunțișuri.

Nănașul și fiul.

Un Țigan făcu ce făcu și-și prinse nănaș de român. Acum ține-te nașule; de câteori îi lipsește ceva fiului, raita la nașu, căci acolo găsea tot ce-i trebuia.

Odată Țiganul fiind lipsit de pâine, să duce la nașu, face ce face și pune mâna pe o pâine și să cară cu ea. Nașul, după-ce văzu că-i lipsește pâinea, să ia după fin și ajungându-l îl află cu pâinea subsuoară și-l întreabă:

Nașul: Fiule, oare e bine
Să iei pâinea dela mine?

Finul: O nașule, spunu-ți drept,
Vezi că pun mâna la piept,
Așa eram de flămând
De nici nu-mi trecu prin gând,
Ce fac și pe unde sânt.

să pomenește. Într'atâta su dreptate că nu greșesc cu voia, ci mai ales din nepricepere. Și iată cum: sau să lasă cloșca în mâna soției să clocească unde nimereste, sau să apucă și îngrămădește paie multe-multe, drept cuib moale și călduros. Dar tocmai multele paie sunt cari mijloacesc abaterea și împrăștierea căldurii atât de trebuitoare ouălor. Urmarea este, că ouăle n'au cum să se desvoalte în deplin și trec astfel în putrezire. Rămâne deci să pregătim cuibul undeva la căldură, de pildă într'un grajd cald aproape de pământ. Drept, cuib poate sluji un așternut cufundos de pleavă de ovăs sau și de paie moi, în grosime de 3 degete cel mult. Așternutul nu se va apăsa bărbătește în spre pământ, nu cumva cuibul să pătimească de recoare. În timpul unui sdăpost făcut în adins în cutare unghi al grajdului, înăm în ajutor o corfă sau o lădiță largă, umplută pe jumătate cu cenuse încâtva jilăvită. Aceasta se îndesă bine în forma unui cuib lătăreț și se câptușește cu pleavă curată de ovăs. Acum se așează ouăle proaspete în deplin dezvoltate. Urmați astfel și clocirile vor isbuti preste așteptare.

NOUȚĂȚI.

Preotul Cure — achitat. Tribunalul din Arad a adus săptămâna trecută judecata de achitare în procesul părintelui Cure, Virgil Tigan, Nicolae Marian, Nicolae Vorțan și Marian Chiș, învinuți pentru agitație și împotrivire contra autorității la alegerea de primar din Covăsiș. Să știe că părintele Cure, a fost cu acel prilej prins și chinuit într'un chip neomenos din partea jandarmilor, cari l'au transportat la Șiria și l'au ținut două zile închis. Acum tribunalul vine și constată că n'a avut nici o vină. Dar cu torturile cum rămâne? Și cum rămâne cu foile șoviniste unguerești, cari scriiau pe atunci în lungi coloane, că părintele Cure și soții săi au agitat poporul?

Lipsă de nutreț. În mai multe părți ale comitatului Arad este foarte mare lipsa de nutreț, așa că oamenii își vând vitele mai pe nimic. Mai mulți pretori au făcut arătare despre aceasta la hispanul din Arad, rugându-l să întrevină la guvern pentru ajutorarea economilor.

Incunjurat de lupi. În 27 Ian. c. noaptea inspectorul liniei ferate dela stația Fenyevőgy (Ungaria) a plecat pe un triciclu (cărucă cu 3 roate) să viziteze linia. Era un ger cumplit. Intre stațiunile Határhegy și Malomrét a tăbărit asupra lui o haită de lupi cari s'au apropiat de el la 8-10 pași și l'au încunjurat din toate părțile. Intre pușcături continue da revolver, i-a succes bietului om a sosi la un stâlp de semnal al trenului, pe care s'a urcat. Aici a stat până ce a sosit un tren, pe care l-a oprit așa, că și-a aprins năframa de buzunar. Lupii au fugit, iar bietul om zace în pat, de frica, ce a îndurat-o.

Prelegeri în despărț. Sibliu al „Asociațiunii”. Pe lângă prelegerile publicate, să vor mai ținea în despărțământul Sibliu al „Asociațiunii” prelegeri și cursuri pentru neștiutorii de carte (analfabeți), în următoarele locuri:

În Ocna să vor ținea 8 prelegeri, economice, literare, istorice, din drept etc. Prelegătorii sunt preoții, dnii Isaia Popa, Is. Henteș și Marcu Jantea, apoi Nic. Albu, senator, Dr. Nic. Cristea adv. Savu Avram și Savu Radu inv.

Pe lângă aceste prelegeri să vor face declamațiuni, să vor ceti istorioare și bucăți literare alese, și un cor mixt va executa cântări.

Cursul de analfabeți îl vor ținea dnii Savu Radu, Savu Avram, Manase Ciungăr și și Miron Bebu.

În comuna Varpăr, să vor ținea 12 prelegeri, în decursul anului 1909, și anume:

Domnii preoți N. Minițiu și Ioan Șara vor ținea fiecare câte 4 prelegeri, Dl N. Suma inv. 2 prelegeri și Dl I. Minițiu 2 prelegeri. Prelegerile vor fi de conținut economic, istoric, geografic, etc.

În Săcădate s'au ținut deja prelegeri și să vor mai ținea și pe viitor, vre-o 5, anume Despre începutul genului omenesc. Preleg. dl N. Ticaci, paroch. — Mijloacele acomodate pentru țaran spre a-și păstra sănătatea. Preleg. dl T. Măhăra, învăț. 3. Despre alcoolism, Despre începutul neamului românesc de I. Iordachie, etc.

Pe lângă prelegeri s'au deschis și cursuri de analfabeți.

Agent șmecher. Agentul Igaț Gelb din Homonna (Ungaria nordică) a cercat să treacă prin graniță pentru America 16 feciori obligați la oaste, așa, că i-a ascuns în nește cară cu paie. Poliția de graniță a descoperit șmecheria și jupânul Gelb acum stă la răcoare.

Medic șef. Dl Dr. Titu Perția, la recomandarea comisiei sanitare comitatense din Făgăraș, a fost numit de medic șef (cap.) al spitalului din Făgăraș, zidit nu de mult. Dl Perția, cum să știe, este un medic iscusit și cu bun nume.

La începutul unui an, când iarna e în totu, economul cu rînduallă își cum-pără Căltndar.

Recomandăm »Căltndarul Poporului» pe 1909, ca cel mai frumos, mai bogat și mai testin căltndar. Cuprînde consemnarea târgurilor fără greșală, bucăți de celtre foarte frumoase, glume, ilustrații etc.

Prețul (cu porto cu tot) 45 filer. Banții să pot trimite deodată cu abonamentul la »Foala Poporului».

Foc în Orșova. Duminica trecută a fost un foc mare în Orșova. S'a aprins și a ars fabrica de petrol (parafin), dar zidurile fabricii au fost mântuite de foc. Oamenii nu s'au primejduit. Cauza focului nu să știe.

Iară și iară. Tribunalul din Rosenberg a osândit săptămâna trecută pe deputatul dietal slovac Skiciac la 2 luni închisoare de stat și 400 cor pedeapsă în bani și spesele de proces, pentru agitație făptuită la adunarea populară din Iablonca. Skiciac a recurat osânda.

Cucuruz de vânzare. Cucuruz de coșoi, alb ca rișcașă (urezul) mărunț și spinos la boambă. Să poate folosi și ca sămănătură de nutreț verde pentru vite, fiindcă crește tufă, din o singură boambă răsar 5—6 fire. Am de vânzare cam 5 măji metriche. Să caută un cumpărător care să-l ia tot. Adresa: Ioan Stoica, Vaidasig (Vajdaszeg) p. Cucerdea (Sz. Kocsárd).

Teatru românesc. Directorul artistic al societății pentru fond de teatru, dl A. P. Bănușiu, să află de câteva săptămâni în Banat cu scop ca să organizeze și puie la cale mișcarea teatrală română. A fost în Făget, Lugoj, Bocșa, Reșița și Oravița, unde a reușit să întemeieze comitete filiale teatrale, după cum a fost dorința celei din urmă adunări a societății teatrale.

Roadă anulul în 1908. Deregătorii statistici a alcătuit o socoteală despre roadă bucatelor din anul trecut în Ungaria. Astfel s'a produs în țara întregă în calculi rotunzi 41 și 1/2 milioane măji metr. de grâu (de toamnă și de primăvară), 12 milioane măji m. de săcară și tot atâtea de orz, 10 milioane m. m. de ovăs, 37 mil. m. m. de cucuruz și aproape 38 milioane măji metr. de crumpene (picioici).

Privitor la aceste rezultate »Economia» din Caransebeș face următoarele observări de luat aminte:

Anul trecut economii noștri nu-l pot număra între anii cei buni. După recolta slabă din anul 1907, în anul trecut a urmat a recoltă abia cu ceva mai bună. După statistica ministerului de agricultură grâul a fost numai cu 8.5 milioane măji metr. mai mult decât în

anul trecut, iar recolta orzului cu 1 1/2 mil. a ovăsului cu 1 milion și a cucuruzului cu 800 de mii măji metr. a fost mai slabă decât în anul 1907. Roadă slabă a avut influință foarte nefavorabilă asupra vieții economice întregi și asupra consumului. Răul izvorit din recolta slabă a nutrețului din anii din urmă. În urma lipsei de nutreț a scăzut prețul vitelor, căci economii au fost siliți să scoată vitele în târg. Învăpămintele triste câștigate în privința aceasta trebuie să îndemne atât economii cât și autoritățile ca pe viitor să pună mai mult pond pe cultura nutrețurilor.

Bosnia proprietatea Papii Nu-e lipsită de o parte veselă descoperirea directorului bibliotecii statului din Roma, în urma căreia s'a statorit că drept istoric asupra Bosniei are singur Papa dela Roma. Cazul este următorul: Soția celui din urmă rege bosniac Toma, a fost biruită de fiul ei Sigismund, care a trecut la mohamedanism. Regina biruită a mers la Roma, unde Papa de atunci a susținut-o până la moarte. În testamentul ei, regina a testat drept recunoștință Bosnia — care nu mai era a ei — Papei!

Mulțămită publică. Pentru Biserica gr-cat. din Ghișasă de sus în decursul a. 1908 au cumpărat: Avram Tîglar faur un prapor în preț de 22 cor. asemenea și Toader H. O'rean un prapor, ambe frumoasă, Augustin Colun și soția lui Crucița un rînd de vestminte preoțești în preț de 90 cor. Doamna Maria I. Bela văduva de notar a dăruit un ștergariu, Pavel Mohan și soția sa Dochia locuitori în Ibișdorful român au pus la dispoziție pausul (vinul) de lipsă la jertfa sf. liturgii pe întreg a. 1909, Moise feciorul Anei T. Raicu din America a trimis un ocolich mic foarte frumos. — Tuturor acestor buni creștini li să aduce și pe calea aceasta cea mai ferbinte mulțămită D-zeu le răsplătească din darul Său. Ghișasă de sus, în 26 Ian. 1909. Valeriu Stoian, paroch.

Distins. Ilustrul dn. Iosif Popu, jude la înalta Curie reg. a fost trecut zilele aceste la penzie. Din acest prilej Majestatea Sa a distins pe dl Popu cu crucea ordinului Leopoldin în rangul de cavalier »drept recunoștință a serviciului său credincios și împlinit cu zăl în decurs de mulți ani», cum scrie foaia oficioasă. Suntem veseli de aceasta distincție meritată a vrednicului judecător român.

Câni turbați în Lugoj. »Drapelul» din Lugoj scrie: Poliția orașului nostru s'a văzut silită să ia măsuri de a stărpî toți câinii și pisicela din oraș, căci turbarea nu mai voește să înceteze. În institutele Pasteur (spitalul pentru turbați) din Budapesta dintre toate orașele țării, Lugojul a fost reprezentat cu mai multe cazuri în decursul întregului an. Și zi de zi se ivesc cazuri nou de turbare.

Izbucrirea Etnel. Muntele vomitor de foc Etna din Sicilia e în deplină lacrare. Dîngura craterului iese fum groaznic, până la o mie de m. înălțime, iar pe coaste curge lava în riuri, amenințând satele dela poale. Locuitorii au fugit. Padurile de brad de pe coaste sunt în flăcări. Totul înălțășează o privesc frumoașă, dar înșirătoare, mai cu samă noaptea.

Românii din Blaj boicotează firmele maghiare și jidovești din orașelul lor. Ziarele maghiare scriu, că între Români de acolo s'a pornit adecă o mișcare cu scop ca negustorii neromâni să nu poată vinde nimic absolut Românilor; aceleași ziare cer, ca stăpânirea să iee măsuri energice pentru a face să înceteze boicotarea...

Să fac de ris foile unguerești. Ce măsuri să ia guvernul? Cum mă poate sili cineva, fie chiar »Inaltul» guvern, să cumpăr ce-mi trebuie, de unde eu nu vreau și nu-mi convine? Da, trateze guvernul bine cu Români și — atunci nu să vor ivi cazuri, ca cel dela Blaj.

O rugare. Onor. noștri cetitori, când comandă ceva după inseratele și anunțurile din foaie, sunt rugați a să provoca la foaie, adecă a spune la firma, dela care comandă sau cer ceva, că anunțul l-au cetit în »Foala Poporului».

Protopop nou. Consistoriul arhiepiscopalian din Sibiu, în ședința plenară ținută Luni trecută a numit protopop pentru tractul Bistriței pe protopopul și profesorul gimnazial Grigoriu Pietosu din Năsăud.

Tifus în Bistrița. »Rev. Bistriței« scrie: Lipsa de apă bună și curată amenință orașul nostru cu pericolul morbid tifus. Apele noastre sunt pline și infectate de tot felul de murdării, fântânile asemenea. Nu avem apă de spălat, dar mai mare lipsă dăcem de apă de beut. În casarea hovezilor sunt vre-o 30 de cazuri de tifus. În oraș încă sunt mai multe cazuri. Să recomandă deci pr. vederea și multă grijă în consumarea apei și curetenie pretutindenea.

Nămețit de zăpadă. Un fecior tânăr din Năsăud, Vasile Granciu, coborând din muntele Tibleș a fost apucat de o ruptură de zăpadă și nămețit. Nește păstori s'au grăbit în ajutor, dar bietul fecior a fost strivit de zăpadă.

Târgurile de săptămână din Oana-Sibiuului, cari să țineau până acum Sâmbăta, prin concesiunea ministrului de comerț Nr. 104378/908 să vor ține de aci înainte întotdeauna Joi. Deja în săptămâna aceasta, care e cea dintâi din luna Februarie căl. n. târgul s'a ținut Joi în 4 Febr., c.

Cununii. Anicuța Cadiș și Ioan Moldovan învățător, vestesc serbarea cununiei lor, care va avea loc în biserica din Bistra, Duminecă în 7 Febr. st. n. a. c., la 3 oare p. m.

— Gregoriu Mălinașiu învățător și D-șoara Anița Mărginean își serbează cununia Duminecă în 14 Februarie st. n. 1909 la 3 oare d. a. în biserica gr.-cat. din Figa (Füge).

— Nic. Modran, Inv. și Mărioara Comșia își serbează cununia Duminecă în 25 Ian. c. v. în biserica gr.-or. din Bungard.

Fân de vândut. Să afle de vândut 7 cară de fân și 6 de otavă, în comuna Chintelnic (Kentelke), poșta Sajó Magyaros (comit. Sălnoa-Dibăca). Nutrețul e de livadă, de prima calitate, scutit în șopru. Doritorii să se adreseze la dl Grigore Maier în numita comună.

Advocat nou. Dl Dr. Iuliu Morariu aduce la cunoștință, că și-a deschis Cancelarie advocațională în Uioara (Marosujvár) strada Király Nr. 24, între oficiul montan reg. și farmacia Lázló. Atragem luarea aminte a cetitorilor asupra noului avocat.

Farmacia a făcut în deceniile din urmă progrese de necreznt, așa că azi avem d. p. mijlocul valorat de mult, ulei de pește, în o formă nouă, care eliberează uleiul nu numai de desavantajele sale, de mirosul și gustul repulsiv, ci îl oferă în o formă ușor de mistuit, ceea-ce ridică forța sa de efect. Aceasta e »Emulsunea Scott«, care să vinde acum în toate farmaciile.

Calea spre D-zeu. Contemplațiuni asupra Dzeirei și asupra adevărului divin. — Cu acest titlu a apărut o broșură, în traducere de Teodor V. Păcășianu. Prețul 1 Cor.

Producție școlară a aranjat corpul învățătoresc dela școala gr. or. rom. din Poplaca, Duminecă în 18/31. Ian. c. în favorul bibliotecii școlare. Programul a avut 10 puncte, bine alese. Invitarea ne-a sosit după ce a ieșit nrul nostru din urmă.

Osândite la moarte. Curtea cu jurați din Drezda (Germania) a osândit la moarte două slujnice, pentru omorirea unui copil de 9 luni. Slujnicele tirane au ucis copilul așa, că l-au pus în apă cu gheață, încât bietul copil a înghețat.

Inscripție ungurească furată. Foaiet »M. Táv. Ir.« îi să vestește, că de pe școala sâsească din Șelca-mică (comit. Târnava-mare) Sașii au furat tabla cu inscripție ungurească și au dus-o înainte casei primarului. La aceasta l-a îndemnat un agent, care a fost arestat.

Insoțiri de femei. În comuna Cușma (comit. Bistrița-Năs.) s'a înființat o reuniune de femei române spre înfrumusețarea altariului sfintei biserici, care să va edifica în vara viitoare. Membrele ei plătesc o taxă săptămânală de 10 bani sau 3 ouă. În 4 săptămâni dela înființare până acuma din 3 ouă și 10 bani la săptămână s'au adunat 32 coroane.

— În Prejmer (comit. Brașov) s'a întemeiat o asemenea însoțire.

Brave femei! Iată pilde bune de urmat.

Căl ferate locale făcute în 1908. În cursul anului 1908 s'au predat circulațiunii 17 linii ferate locale nouă, în lungime totală de 751 km., față cu 2057 km., în 1907. Dintre liniile ferate nouă au trecut 12, în lungime totală de 534 km. sub administrația căilor ferate de stat, între accstea și următoarele linii, ce percurg ținuturi locuite de poporul nostru Făgăraș — Brașov, Caransebeș — Hațeg, Timișoara — Varjaș, Bocșa mont. — Reșița.

Înghețat în noaptea de cununie. Mai rar s'a întâmplat așa ceva. Toma Ionescu, industriaș din Chelmac, (Bănat) s'a cunoscut zilele trecute. Noaptea la ospăț cuiva i-a trăsnt prin cap să facă o primblare cu sanii. Mirele a plecat prin sat să adune sanii de lipsă. Având pe semne prea mult rachiu în cap, în marginea satului a căzut și dimineața când a fost găsit de trecători, era dejă mort. Înghețase.

Căruța de poștă atacată. Sâmbătă noaptea doi Săcui au atacat căruța de poștă, care mergea la Borsec. Poștașul a dat un foc de revolver și a nimerit pe un Săcui, apoi a plecat în goana cailor. Săcuii atacatori să caută.

I-a retezat capul. La stația Devei s'a întâmplat săptămâna trecută o groaznică nenorocire. Un aplicat la trenuri, Pinter Pavel a căzut și a ajuns sub roatele vagoanelor, cari i-au rătăzit capul.

Nouă deregătorii de telegraf. Pe noua linie ferată Caransebeș — Hațeg s'au deschis în următoarele locuri deregătorii de telegraf, unde pot da oamenii telegrame: Băuțar, Bucovă, Cireș, Glânboaca, Hațeg, Hunyadvaskapu, Ferdinansberg, Obreja, Păcliș, Rusca mont. Voislova și Grădiște. (Várhely).

Pentru biserica din Boz. Pentru terminarea clădirii bisericei din Boz au mai încurs următoarele daruri benevole dela următorii domni: 1. Casa de păstrare (reuniune) în Săliște 35 cor. 2. Dela unii fruntași marimonioși din Orăștie suma totală de 24 cor. 3. Marinimosul domn Constantin Olariu din Cugir suma de 100 cor. 4. Dl Nicolae Olariu 20 cor. 5. Dl Ioan Băluț 6 cor. 6. Dl Nic. Roșca, casar de bancă în Săliște 3 cor. Pentru cari sume și daruri benevole subsemnatul în numele bisericei mă simt îndemnat a aduce numișilor donatori cele mai călduroase mulțămite. — Ioan Stângu, paroch.

În panorama imperială din Sibiu, Piața mare, Nr. 9 (lângă palatul Brukenthal) să va vedea săptămâna viitoare 8—14 Februarie 1909: O primblare prin expoziția din S. Louis.

Panorama e deschisă dela 9 ore dim. până la 9 $\frac{1}{2}$ sara. Intrarea 40 bani, băieți, studenți, soldați 20 bani.

Damele să nu folosească alifie grasă sau cremă, ci numai Kristalin, massă cristalină produsă din plante, care înfrumusețează pielea și o face albă strălucitoare, depărtează pistrii, coșii și petele de ficat, netezește creștele și readuce vioșia tinereții. Să capătă pretotindenea Depou general pentru Ungaria Budapesta. Baross utca 91. Prețul unei doze de probă 50 bani unei doze de sticlă 3 cor. săpun cristalin 1 cor. Pudră cristalină 1 cor. Expediție postală zilnic. 265 3—5

Liniamentum Capslei comp. al lui Dr. Richter (Anker Pain-Expeller) a devenit un leac de casă în adevăr popular și să afle la îndemână în multe farmacii de ani de zile. La dureri de spate, de șolduri și de cap, la podagră și reumatism etc. frecările cu Anker-Liniment s'au dovedit în totdeauna ca alinătoare de durere, și la boale epidemice, cum e colera și colica, au fost foarte avantajoase fricțiunile la foale. Acest escelent mijloc de casă s'a folosit cu bun succes la influența, ca

fricțiune și să afle de vânzare în cele mai multe farmacii cu prețul de 80 bani, cor. 1.40 și 2.— dar să cerem expres: »Anker-Liniment al lui Richter«, (Anker-Pain-Expeller) și să ne uităm la maroa de scutire »Anker« și numele »Richter« și să luăm numai sticle originale.

Prețul bucatelor.

IN BUDAPESTA.

În Budapesta bucatelor au avut săptămâna trecută următoarele prețuri: Grâu, maza metr. frumos cor. 2635 Grâu mijlociu cor. 2595. Grâu mai slab cor. 2510. Săcară 1980—2010. Orz c. 1590—1660. Cucuruz c. 1375—1425. Ovăs cor. 1705—1780.

IN LUGOJ.

Grâu I calitate per 100 kgr. cor. 2320. Grâu II cal. cor. 22. Săcară I. cor. 19. Săcară II cor. 18. Orz I cor. 15. Orz II cor. 14. Ovăs I cor. 15. Ovăs II cor. 14. Cucuruz I calitate cor. 13. Cucuruz II cal. cor. 1250.

Producțiuni și potreceri.

În Turda.

Meseriașii români din Turda invită la producțiunea declamatorică teatrală urmată de dans, ce o vor aranja Duminecă în 7 Febr. st. n. c. în sala cea mare dela »hotelul Elisabeta«. Venitul curat e destinat pentru ajutorarea învățăcelilor de meserii lipsiți de mijloc. Program: Noi vrem pământ, de Coșbuc, declamată de M. Copăndean. 2. Întâmplarea curioasă, comedie, în 3 acte de M. Velceanu. 3. Popa și scriptura, de T. Speranță, declamație. În pauză să va juca »Călușcrul« și »Bătuta«.

Se poate căpăta în tot locul

Kalodons

27 1—42 a lui Sarg

oreasă de cășii netozocorurat de lipoi, păstrează
dimpți careți, albi și sănătoși.

POȘTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRȚIEI.

N. M. (ab. 2154). Vin toate începând cu nrul viitor.

I. V. în Coroi. În nrul trecut s'au publicat deslegările. Este și numele dtale între deslegători.

P. Z. bunul Wek. (Clopodia). Ne pare rău, dar din acei ani nu mai avem nrul.

Nic. Tod. Ne vom informa și își dăm răspuns în nr. viitor.

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografiei« Henric Meltzer.

Ce e

Nutrimental cel mai bine valorat și recomandat de primele autorități și de mii de medici practici din țară și străinătate, pentru copii și oameni mari, sănătoși și bolnavi de stomach; el are mare valoare de nutriție, promovează formațiunea de oase și mușchi, regulează mistuirea și e ieftin în întreținere. 214 1—4

Hotelul de cură ALTVATER Freiwaldau Gräfenberg, Silezia-austriacă.

Nu e silă de cură.
Încălzire centrală, sobe
Lumină electrică.
Prospecte gratis și franco.

Cură dietală de Lindewiese
a lui SCHROTH. 255 6—

Seson de iarnă și de vară.

Toate procedurile de cură de apă.

ATENȚIUNE!**50.000 părechi de ghete.****4 păr. de ghete numai pentru Cor. 7.**

Din cauză, că mai multe fabrici mari au încetat plățile, am fost încredințat a cheltui o mare cantitate de ghete adânc sub prețul de fabricare. Deci eu vând fiecare 2 păr. ghete cu șinoare, pentru domni și 2 păr. pentru dame, de piele brună sau neagră, galosată, cu talpă bătută cu cuie, foarte eleg. fasonul cel mai nou, mărimea conform Nr. Toate 4 părechile costă numai Cor. 7, expedite per rambursă.

P. LUST, Export de ghete**Oracovia Nr. 52.** 16 3-3

Schimbul e admis sau banii retour.

1200 duzine de

Lepedeie fără cusătură

livite gata I-a, 150 cm. late și 2 m 25 cm. în lungime, garantate de jo'giu, lucrate din firele cele mai fine de in, de folosit pentru cele mai fine trusouri, în urma reducerii producției să vând cu **2 Coroane 80 fil.** bucata. Mai puține nu să pot cumpăra decât 6 bucați per rambursă.

Onor. mei mușterii să ia la cunoștință, că după inventura terminată, sunt iarăș de vânzare circa **4000 metri Resturi de**

Jolgiu de Rumburg

din cele mai de valoare, fine, înălbite pe iarbă și fără cusur, reste în lungime de 12-18 m. à 50 fil., reste alese de 12-18 m. lungime à 55 fil. per 1 metru. Pentru durabilitate iau și acum cea mai deplină garanță. Expedarea, cât timp fine materialul, numai în pachete de câte 5 Kgr. (circa 40-45 m.) per rambursă.

Atențiune! Pentru-ce nu să potrivește trimit numai decât: banii îndărăp, astfel e eschis rizicul.

S. STEIN, țăsătorie de jolgiu

Nachod în Boemia.

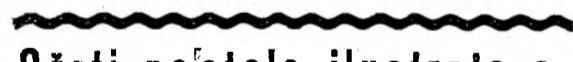
26 1-1

Doi învățăcei

căută subscrisul măiestru măsar. Învățăceii să aibă vârsta de 14 ani și să știe scrie și ceti.

Lazar Banciu 11 3-3

măsar în Turnișor (Kistorony) p. u. Sibiu.

Cărți poștale ilustrate cu

Sport _____

Flori _____

Artistice _____

Peisage _____

Porturi populare _____

și

Cărți postale umoristice

In asortiment foarte bogat.

Tipografia MELTZER**SIBIU**

Strada Măcelarilor Nr. 12.

Revânzele ori capătă rabat.

Cassa de păstrare reuniune în Săliște.

Primește depuneri spre fructificare cu 4%, pe lângă un termen de anunț mai lung cu 4 1/2%, iar depuneri mai mari cu 5%.

Depuneri să plătesc după starea casei și fără anunț.

Darea de camete o plătește institutul.

244 11-20

Depuneri și ridicări să pot face și pe cale poștală cu cecuri.

Imprumuturi acordă pe cambii, pe obligațiuni cu cavenți, pe ipotecă precum și ca credite de Cont-curent pe lângă asigurare ipotecară sau hârtii de valoare (acții și efecte publice).

Etalonul de interese variază între 8% și 6% netto, după mărimea împrumutului și asigurarea oferită.

DIRECȚIUNEA.

IULIU ERÖS

Sibiu — Nagyszeben.

Nr. 3128 A

Nr. 8894 a

Novități în toate soiurile de oroloage, juvaere, articli de aur și argint, cadouri de nuntă și botez, inele de fidanțare gata, cercei, lanțuri de oroloage, brățare, utensilii pentru biserici și masă, obiecte de lux de toate soiurile în aur și argint.

Nr. 3128 A. Orologiu de argint Remontoir pentru dame, cu coperiș dublu tare, 12 Cor. Det o în aur 42 Cor. — Nr. 3128 B. Orologiu de argint Remontoir pentru domni cu coperiș dublu tare, cu diametru de 45 milim. 14 Cor. — Nr. 81.8 C. Orologiu de argint nou Remontoir pentru domni, cu coperiș dublu tare 7 Cor. 50 fil. — Nr. 8894 a. Cercei de aur veritabili 14 carate 8 Cor. Detto ceva mai mici 6 Cor. Detto în argint foarte gros aurit 3 Cor. — Nr. 9265 a. Inel de aur veritabil, 14 carate cu corale veritabile sau cu diamant, rubin etc. imit. Cor. 11. Detto în aur nou de 6 car. 6 Cor. Detto în argint și gros aurit 2 Cor. 50 fil. Fiecare obiect de aur sau argint e examinat oficios și proba oficioasă vizibilă exact, și fără de aceea să garantează în scris că obiectul e veritabil și Trimitere numai cu rambursă. Preț-curante ilustrate la cerere gratis și franco. 248 10 --

Nr. 9265 a

KALMÁR ȘI ENGEL

fabrică de motoare și mașini

BUDAPESTA, VI. Lipot-körut 18.

Recomandă la mașinile de îmblățit și mánarea de mori motoarele sale cu benzin, locomobilele sale cu benzin și motoarele cu gaz sugativ, cari puse în mișcare IX. Úteg utca 19 pot fi privite ori-și-când.

Garanță deplină pentru cel mai bun îmblățit. — Novitate unică esistentă! Aceste motoare în urma construcției lor simple, pot fi manipulate ușor prin ori-ce om nescolit.

28 1-20

Listă de prețuri gratis!

Prețuri ieftine pe lângă plătire în rate!

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“**din Sibiu** o o Intemeiată la anul 1868

în Sibiu, strada Cisnădiei nrul 5 (edificiile proprii),

asigurează în cele mai avantajoase condiții:

21 3-52

contra pericolului de incendiu și exploziune,

edificii de ori-ce fel, mobile mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: **95,816.412 coroane.** Capitale asigurate asupra vieții: **9,882.454 coroane**

Dela întemeiere institutul a solvit:

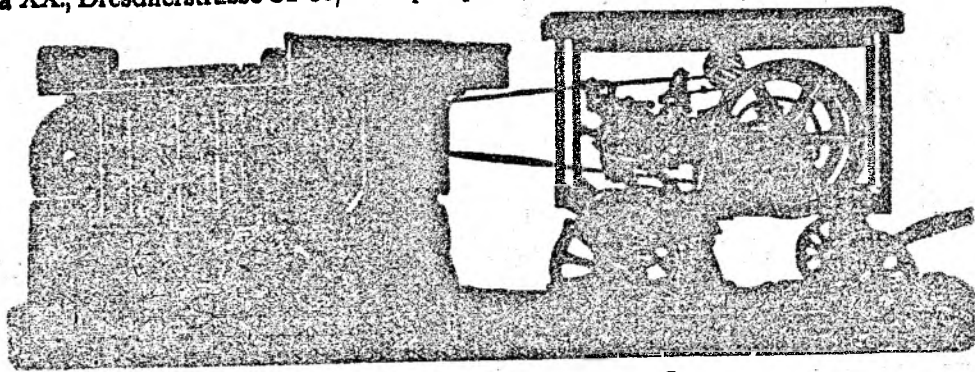
pentru despăg. de incendii 4,484.278.88 c. pentru capitale as'g. pe viață 4.028.118.12 c.

Oferte și ori-ce informațiuni să pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I, curtea I, și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Osers și Bauer fabrică exclusiv de motoare

Viena XX., Dresdnerstrasse 81-83/a. Depou principal: Budapesta VI., Podmaniczky utca 18.

Locomobile cu benzin

Motoare ou benzin.

Motoare cu gaz sugativ.

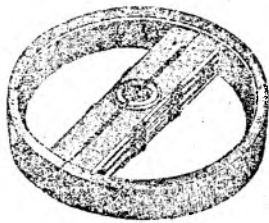
Forța de mână cea mai ieftină din prezent! Spese de mână pe oară, după puterea de cal 2-3 fill. Mai multe sute de aranjamente în mână! Condiții de plată favorabile! Fabricație solidă, de primul rang! Cu prețurant și preliminar de spese servim gratis.

În timpul din urmă am furnizat mașini următorilor:

Schloß Ioan & soți, Sas-Veseuş 8 HP aranjam. de imbl. Pap János, Iháros-Berény 8 HP aranjam. de imbl. Nagy I. Pavel, Boglár 6 HP aranjam. de imbl. Takács Imre, propriet. de moară, Pásztó 75 HP aranjam. de imbl. Stenger Vilhelm, propriet. de moară, Topoloveţul mare 50 HP aranjam. de imbl. Rosmann Samoil propriet. de moară, Mociu (com. Oluj.) 40 HP aranj. m. de imbl. și în alte numeroase domenii

Patentat în toate statele culturale.

Disc de curea - materie de lemn.

Cruțarea considerabilă de forță. — Plan mai bun de învârtit. — Montare și demontare mai bună — Osii mai slabi.

Considerabil mai ieftin ca ori care alt disc.

Furnizare după măsurile prescrise. — Prospecte la cerere.

OSII din OȚEL - BESSEMER.

Depozit bogat asortat de articoli tehnici:

Articoli de asbest.
Untură consistentă.
Frictions Less Aaler pachetare. — Plăci de gumă,
Burdufe de gumă.

Burdufe pe cânepă.
Plăci de indesare Klinge-rit. — Metal de depozit.
Șinoare Mannloch
Uleiuri de mașini.

Curele de cusut.
Spirțuri de ulei.
Role de curățit.
Cutiuță de uns.
Cane de uns.

Uleieter de sine.
Curele de mânat. — Le-
gător de curele de mânat.
Țevi de sticlă pentru sta-
rea apei. — Inele de gumă.

Greemit. Plăci de indesare. Greemit. Șinoare Mannloch

Perii de oțel „sistem non“, cu colți mișcători, astfel nu să pot îndoi. — Unsoare nouă de adesiune a lui George Schicht.

Prețuri la cerere.

23 2-52

CAROL F. JICKELI, Sibiu și Alba-Iulia.

Tipografia HENRIC MELTZER, Sibiu.

P. T.

Să face cunoscut onor. public, că tipografia Meltzer preia și duce în deplinire cu cunoștință de specialitate și cu prețuri solide și reale tot felul de lucrări aparținătoare

specialității tipografice,

cum sunt:

tipărire de cărți, ziare, placate, circulare, ori-ce-fel de bilete, tot soiul de tipărituri și lucrări de accidente

în ori-ce culoare.

Rugăm onor. public la trebuință a onora cu comande tipografia aceasta.

Prețuri corespunzătoare.

Tipografia HENRIC MELTZER

Sibiu, str. Măcelarilor 12.

Călinarul Poporului pe 1909.

Au apărut mult prețuitul și iubitul

Călinarul Poporului pe 1909

cu cuprins bogat și interesant și cu frumoase ilustrații, și cu toate târgurile de țară din Ardeal și Bănat fără greșeli.

Prețul 40 fl., și porto 5 fl.

Căsătorje.

Domn cult (june) de 39 ani, cu poziție înaltă, dorește a se căsători cu o domnișoară în etate 30—38 ani ori o văduvă fără copii (statură mijlocie) cu zestre 9—10.000 fl

Ofertele la dl Octav Ionescu posta ultimă Nagytalmács. 29 1-2

Conducătoare de azil.

O D-șoară cu diplomă de conducătoare de azil caută un post pentru a conduce o grădina de copii (azil). Cei ce au lipsă de conducătoare să se adreseze la administrațiune, sub literele N. I. 80 1-1

Cine

vrea a să scăpa pe sine sau copii săi de

tuse

de răgușală, catar, fi-gmă, catar de gât, de tuse convulsivă și de tuse măgărească, să cumpere

Caramellele de pept ale lui Kaiser

cu trei brazi, aprobate și recomandate de medici.

5500 de atestate verificate de notarul public.

Pachet 20 și 40 fl. Să capătă în toate farmaciile. 245 11-24

Bust frumos

în două luni prin

pilulele orientale,

singurele cari desvoaltă, întăresc, restaurează pieptul și dau bustului femeesc o plenitudine grațioasă, fără a strica sănătatea. Garantat libere de arsenic. Recunoscut de somitățile medicale. Discreție absolută. Șatula, cu instrucție de folosire, Cor.

140 23-26 6.40 franco.

I. Rathé, farmacist Paris.
Depozit: Budapesta, Iosif de Török farmacist, Károly utca 12.

Fordítás.
Másolat.a 525/4
21**Hirdetmény.**

A cs. kir. pribrami járásbíróóság részéről ezennel tudomásul adatik, hogy 1904-ik évi július 15-ikán elhalt Hlubos községben Hála János, herzegi erdőmester, végrendelet hátrahagyásával, mely szerint unokaöccsei Hála János, Károly és József, elhalt fivére, Hála József kir. ellenőrző erdész és mérnök volt erdélyi lakos fiai hivatvák az öröklésre.

Mintogy Hála János, Hála Károly és Hála József lakhelye ismeretlen, felhivatnak ezennel, hogy ezen bíróságnál egy év alatt, számítva az alulírott naptól, jelentkezzenek és adják be öröksödési nyilatkozatukat, különben Hála János hagyatéka a jelentkező örökösökkel és a fennevezettek godnokával dr. Hartmann Venzel pribrami ügyvéddel fog tárgyalatni és csakis az igénylő örökösöknek átadatni.

Cs. kir. járásbíróóság Pribram I. oszt. (Csehkirályság) 1908 ik évi december 22-én.

20 2-2

Pospisil s. k.

Liniment. Capsici comp.,

inlocuitor pentru

Anker-Pain-Expeller.

La cumpărarea acestui leac de fricțiune recunoscut de cel mai excelent și alinător de dureri, care să capătă în toate farmaciile, să ne uităm întotdeauna după marca „Anker” Farmacia lui Dr. Richter.

Ne mai pomenit de ieftin!!

600 bucați numai cu fl. 1.85.

Un orologiu de precizie excelent cu garanță de umblare reguțată, cu tragere 36 oare, Impreună cu lanț aurit, un ac excelent de cravată cu similitudină briliant, 1 inel aurit cu piatră imit. pentru domni și dame, 1 colier excelent, podoaba cea mai modernă pentru dame, din circa 150 bucați perle orientale, 1 garnitură minunată de bumbi de manjete, de gulere și de pept, gar. 8% aur double, 6 bucați batiste de in veritabile, revizite de scris eleg. de nikel pentru buzunar, 1 oglindă de toaletă excelente în etui, 1 săpun de toaletă aromatic, 1 notiț leg. în, 72 buc. penițe engleze de cancelarie, 20 obiecte, de corespondență și încă 395 diverse obiecte, neîncunjurate de lipsă în casă. Toate la daltă cu orologiu cu tot costă numai fl. 1.85. Expediție per rambursă prin

casa de export

H. SPINGARN, Cracovia, Nr. 136.

La cumpărare de 2 pachete dau gratis un frumos briceag cu două limbi. La mai mult de 2 pachete da fiecare câte un astfel de briceag. 9 3-

Pentru-ce nu convine banii numai decât retour.

Vânzare ocazională favorabilă

pentru neguțatori, colporteri și privați

40 metri reste numai 15 Cor.!

Zeț hire admirabile pentru haine, pânăz a bă excelentă pentru albituri, haine de pat (Kanafass) colorate veritabil și Oxford colorat dăplu I-a, pentru cămăși.

Lungimea resturilor 6—12 metri, garantat fără cusur I-a și bun pentru spălat.

Cel mai mic pachet: 40 metri cu 15 C. cu rambursă.

Pentru-ce nu să potrivește să trimit banii numai decât retour.

La cumpărări mai mari 3% scăzământ.

S. STEIN, țăsătorie de jolgiu

Nachodjin Boemia.

25 1-1

Pentru tipar responsabil Hektor Moltzer.

ANUNT.

„POPORUL” institut de credit și cassă de schimb, soc. pe acții în Sălște.

Cumpără și vinde tot felul de bani străini după cursul zilei.

Acoardă împrumuturi de ori-ce soi cu procental net de 6½—8.

Taxe, cum sunt: provizionii etc. nu să incasează.

Primește depuneri spre fructificare, după cari institutul plătește darea. Interesele se compută din ziua următoare depunerii, până în ziua premergătoare ridicării.

183 12—

DIRECȚIUNEA.

CEA MAI MARE ȘCOALA DE VITI-CULTURĂ
sub supravegherea statului. **PEPINIERA**
MILLENNIUM
Nagyösz.
com. Torontal.

Are extensune de 500 lug. catastr.
Mai multe milioane de vițe de vie.
Foale de prețuri gratis.

Cumpărat dela pepiniera Millennium.   Nu e cumpărat dela pepiniera Millennium.

12 3-10

SUCCES SIGUR!

Reparatorul lui Kriegner a vindecat în spitalul St. Rochus din Budapesta, cum și la dureri reumatice în cap din 186 de cazuri de îmbolnăvire 129, ceace dovedesc atestate înscris. Nici nu alt mijloc nu poate arăta un astfel de succes.

și vindecare, sigură scăpara de podagră, reumă, junghiuri, sfășieri, dureri de spate și de șele, dureri de mâni și picioare și de dureri de asemenea fel nu ne putem mântui decât prin folosirea

Reparatorul lui Kriegner este în folosință de zeci de ani cu succes neîntrecut, să folosește numai la fricțiuni externe și întrece în efectul său toate mijloacele de felul acesta. Este de recomandat fiecărui suferind.

REPARATORULUIlui **KRIEGNER**

Scrisoare de mulțumită!
Mult stm. Die Profesor!
Nu pot afla cuvinte de-a Vă mulțumi pentru „Reparator”. Suferind de 4 ani de ischias, am folosit toate mijloacele posibile, fără rezultat. Am cercat „Reparatorul” și dela fricțiunea aceasta mă simt bine, cu mult mai bine. Pot face mișcări cu piciorul ce mă doare. Primiți, die Kriegner, intima mea mulțumită. Dzău să Vă răsplătească de mii de ori pentru aceasta invenție. Pentru deplina în-sănătoșare rog încă 2 sticle de Repurator, a le trimit în Iudendorf, Tirol. — Cu distincsa stimă și mulțumită Albertina nob. de Chalaupka c. r. nevastă de Oberst.

(Spiritus petrae camphoratus)
cunoscut în general și distins de multe ori, fiindcă acest mijloc probat multiplu e chemat direct numai la vindecarea podagrei, reumei, cum și a boalelor ce să nasc din reoală. Suferinzii să nu umble a experienta, ci fiecare să folosească mijlocul, care sigur ajută contra podagrei și reumei, anume: **Reparatorul lui Kriegner**. Fricțiuni cu „Reparatorul” lui Kriegner pot să arete succesul cel mai bun în puține zile, ceace dovedesc scrisorile de mulțumită

Scrisoare de mulțumită!
Onor. D. George Kriegner, farmacist, Budapesta, Calvinplatz. — De câteva zile am simțit în brațul stâng o durere reumatică, nu-mi puteam mișca brațul și noaptea de durere nu puteam dormi. Din norocire îmi adusei aminte, că în un asemenea caz, cu ani înainte, Repuratorul Dv. mi-a făcut bune servicii. Mi-am procurat iarăș din el și după o întrebuințare de 3 zile, după 6 fricțiuni au încetat durerile și eu pot să-mi esprim recunoștința și să fac atenți pe oamenii suferinzi de asemenea dureri la acest leac și cu efect surprinzător. Cu dist. stimă, Sporzon Ernő, adv., și deputat.

în masă. Are efect minunat și la picioarele, degetele, mânil, nasul înghețat etc.
Prețul unei sticle mici 1 Cor. unei sticle mari 2 Cor.

Per postă franco 5 sticle mici 5 Cor. sau 3 mari 6 Cor.
Fiindcă sunt multe imitații de valoare mică, prin cari cetitorul e înșelat, recomandăm a procura direct dela fabricant și a adresa astfel:

FARMACIA-KORONA BUDAPESTA,
VIII. Calvinplatz 8

230 8-10

Espedare zilnică cu rambursă sau trimițând înainte banii.